

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז נ [REDACTED]

בפני סגנית נשיא איטה קציר

המאשימה

בעניין: מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית
ע"י ב"כ עו"ד דוד סלטון

נגד

הנאשם

[REDACTED]
ע"י ב"כ עו"ד אלעד שרון

הכרעת דין

1. בהתאם להוראות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, הריני להודיע, כי החלטתי לזכות את הנאשם מהמיוחס לו בכתב האישום.

2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין הפרת סעיף 2(א) וסעיף 14 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 וכן לפי תקנות שכר מינימום (הוראות משלימות לעניין חישוב שכר מינימום יומי), התשנ"ט-1998 (להלן: "חוק שכר המינימום").

להלן עובדות המקרה, כפי שהן עולות מהראיות ומהעדויות שהוצגו בפני:

3. הנאשם הינו בעל משק חקלאי [REDACTED] (להלן: "העסק").

4. הנאשם העסיק עובד תאילנדי בשם Namkhot Suphatcha מספר דרכון תאילנדי J554684 (להלן: "העובד"), בחודשים הרלוונטיים לדיון והינם נובמבר-דצמבר 2005 וינואר 2006.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמי"ת מחלקה משפטית-עו"ז נ

5. ביום 8/1/06, בשעה 12:30, ערכו מפקחי משרד התמי"ת ביקורת במקום עבודתו של העובד אצל הנאשם.

6. בעקבות הביקור הנ"ל הוטלו על הנאשם שני קנסות מנהליים ביום 24/1/07, בגינם ביקש הנאשם להישפט ביום 25/2/07. כתב האישום הוגש לבית הדין ביום 29/4/08.

טענות הצדדים:

7. לטענת המאשימה, הנאשם לא שילם לעובד שכר מינימום. המאשימה הציגה טבלאות המפרטות את שכר המינימום לו היה זכאי העובד על פי חוק שכר המינימום. מטבלאות אלה עולה, כי הנאשם העסיק את העובד בחודש נובמבר 2005 – 208 שעות, וכי הנאשם שילם לעובד סך של 16 ₪ לשעת עבודה, כאשר שכר המינימום היה 17.93 ₪. בסך הכל שולם לעובד על פי תלוש השכר סך של 3,329 ₪, בעוד שהיה על הנאשם לשלם סך של 3,729 ₪. גם בחודש דצמבר 2005 שולם לתובע אותו הסכום, כפי ששולם בחודש נובמבר 2005.

8. לטענת הנאשם, יש לזכותו, מאחר ושילם לעובד את מלוא שכר המינימום החודשי, כפי שהוכח על ידו במסמכים.

העבירה המיוחסת לנאשם:

9. המאשימה, בכתב האישום, מייחסת לנאשם עבירה על פי סעיפים 2(א) ו-14 לחוק שכר המינימום.

סעיף 2 (א) לחוק שכר מינימום קובע:

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז נ' [REDACTED]

"עובד שמלאו לו 18 שנים (להלן – עובד) המועסק במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו, זכאי לקבל ממעבידו שכר עבודה שלא יפחת משכר המינימום לחודש, שכר המינימום היומי או שכר המינימום לשעה, הכל לפי העניין".

סעיף 14 לחוק שכר מינימום קובע:

"מעביד שלא שילם לעובדו שכר מינימום, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה".

שכר מינימום מוגדר בסעיף 1 לחוק:

"שכר מינימום", לחודש – סכום כמפורט להלן, לפי העניין:

...

"שכר מינימום יומי" – החלק ה-25 של שכר המינימום לגבי עובד המועסק שבוע עבודה בן ששה ימים, והחלק ה- $\frac{2}{3}$ של שכר המינימום לגבי עובד המועסק שבוע עבודה בן חמישה ימים; "שכר מינימום לשעה" – החלק ה-186 של שכר המינימום".

10. כעולה מנוסח החוק, בחינת תשלום שכר מינימום תעשה על פי חישוב חודשי, יומי ושעתי.

11. השאלה המתעוררת בתיק היא, האם הנאשם שילם את שכר המינימום לעובד, כאשר נטל הראיה להוכחת אשמתו של הנאשם מוטל על המאשימה.

12. שכר המינימום בחודשים נובמבר-דצמבר 2005 עמד כאמור על 17.93 ₪ לשעה.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז נ [REDACTED]

13. על פי תלושי השכר של העובד, אשר הונפקו על ידי המזכירות של בצת מושב עובדים בע"מ (ראה מוצגים ת/4), השכר ששולם לעובד הזר בגין 186 שעות, היה 3,335 ₪ בכל חודש. הניכויים שבוצעו מהמשכורת בכל חודש היו: ביטוח לאומי – סך של 6 ₪, ניכויי רשות: חשמל, מים וארנונה – סך של 74 ₪, מגורים – סך של 198 ₪, דמי כלכלה – סך של 140 ₪. סך הכל הניכויים היו בסך של 419 ₪ ולעובד הונפק תלוש שכר נטו לתשלום על סך 2,916 ₪ בכל אחד מהחודשים. כן עולה מתלושי השכר, כי העובד עבד בכל חודש 26 ימים.

העדויות בבית הדין:

14. מטעם המאשימה העידו בבית הדין מר אברהם וקנין ומר שמעון קימה, שעבדו בזמנו כמפקחים במשרד התמ"ת וכיום עובדים באותו תפקיד במשרד הפנים.

15. מר אברהם וקנין הגיש לבית הדין את המסמכים הבאים: רשימת העובדים מיום 8/1/06 – ת/1, תיאור המקרה – ת/2, רשימת העברות הכספים על ידי העובד התאילנדי – ת/3, תלושי שכר – ת/4-5.

16. מר שמעון קימה הגיש לבית הדין בהסכמת ב"כ הנאשם את המסמכים הבאים:

טופס גביית העדות מהנאשם מיום 22/11/06 – ת/6, רשימת עובדים מיום 13/12/06 – ת/7, טופס סיכום חקירה מיום 13/12/06 – ת/8, מזכר הסדר הפרשי שכר מינימום מיום 13/12/06 – ת/9, טבלת חישוב הפרשי שכר מינימום מיום 13/12/06 – ת/10, טופס גביית עדות של הנאשם מיום 7/11/06 – ת/11.

כן הוגש גם טופס דיווח השעות של העובד, אשר סומן כ-ת/12 וזאת חרף התנגדות ב"כ הנאשם ונקבע, כי ב"כ הצדדים יוכלו לטעון ביחס למשקלו של מסמך ת/12 אם יהיה צורך בכך.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז

17. כן הוגשו לבית הדין שתי תעודות ציבור של גב' זהבה קדוש ממשרד הפנים מיום 16/1/06, כי העובד הזר נמצא בארץ (ראה מסמכים ת/13-ת/14).
18. מטעם הנאשם העיד הנאשם עצמו.

הראיות בבית הדין:

19. הנאשם הוזמן לחקירה והתייצב במשרדי התמ"ת ביום 7/11/06. באותו מועד הוסבר לנאשם על ידי המפקח, מר שמעון קימה, כי זכותו של הנאשם להתייעץ עם עורך דין. הנאשם ביקש לנצל זכות זו לצורך התייעצות ולכן לא נגבתה ממנו כל עדות במועד הנ"ל (ראה מסמך ת/11).
20. הנאשם נחקר בתאריך 21/11/06 (ראה מסמך ת/6), ומסר בחקירתו למפקח משרד התמ"ת, מר שמעון קימה, כי העובד עבד אצלו 6 ימים בשבוע, למעט ימי שבת וזאת משעה 07:00 עד שעה 16:00, כאשר בין השעות 12:00 ל-13:00 היתה לו הפסקת אוכל. לדבריו, העובד לא עבד אצלו שעות נוספות וגם אם עבד, אזי השעות הללו התקזזו נגד השעות שהוא החסיר מהעבודה ואשר לא נוכו משכרו.
21. כן טען הנאשם, כי הוא נהג לתת לעובד הזר מקדמות שכר, אשר לא פורטו בתלושי השכר, אך נוכו בעת תשלום השכר החודשי. הוא לא נהג להחתים את העובד על המקדמות שקיבל הנ"ל במהלך החודש, בגלל יחסי האמון ששררו ביניהם. לדבריו, אם העובד עבד בשבתות, אזי ימי העבודה הללו לא היו אצלו.
22. מן הראוי לציין, כי הנאשם לא ערך רישומים של דו"חות נוכחות במהלך תקופת עבודתו של העובד.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.ג. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז [REDACTED]

23. כן יש לציין ולהדגיש, כי הפקחים לא טרחו לגבות עדות מהעובד הזר וגם לא ביקשו להביא אותו למתן עדות מוקדמת בתיק.

24. העד, מר משה וקנין, נשאל במפורש מדוע לא חקר את העובד הזר כדי לבדוק מה השכר ששולם לו בפועל ותשובתו היתה (ראה עמ' 10, שורה 23 לפרוטוקול):

"לא צריך, לא מחייבים אותנו לחקור את העובדים".

כן נשאל מר וקנין האם העובד הזר קיבל כסף במזומן (ראה עמ' 11, שורות 1-2 לפרוטוקול) ותשובתו היתה:

"לא יודע, לא חקרתי".

25. כן נשאל המפקח וקנין, האם חקר את מנהלת החשבונות של [REDACTED], אשר הנפיקה את תלושי השכר לעובד הזר, ותשובתו היתה (ראה עמ' 9, שורה 23 לפרוטוקול):

"התפקיד שלה היה לתת לי את התלושים".

26. כן הגיש המפקח וקנין מסמכים המוכיחים העברות כספים לתאילנד באמצעות חברת "ליבר – חברה לשירותי כוח אדם בע"מ" (להלן: "החברה"). באותה מסגרת הוגשו שלושה מסמכים, שסומנו כ-ת/3.

בתאריך 30/10/05 ביצעה החברה הנ"ל העברת הסך של 1,448 ₪ לתאילנד, על פי בקשת העובד הזר. על גבי הטופס נכתב בכתב יד: "משכורת לחודש 10/05", כשלא ידוע לבית הדין מי כתב את המילים הללו.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"י

בתאריך 29/11/05 ביצעה החברה הנ"ל העברת הסך של 2,916 ₪ לתאילנד, על פי בקשת העובד הזר. על גבי הטופס נכתב בכתב יד: "משכורת לחודש 11/05", כשלא ידוע לבית הדין מי כתב את המילים הללו.

בתאריך 27/12/05 לא בוצעה העברת כספים על ידי החברה הנ"ל לחשבונו של העובד הזר בתאילנד ונרשם ליד שמו: "שולם בחודש 11/05 כל הסכום במקום חצי". גם ביחס לרישום הנ"ל לא ידוע לבית הדין מי כתב את המילים הללו.

27. מהעברות הכספים הנזכרים במסמך ת/3 לא ניתן לקבוע, כי לא שולם שכר לעובד הזר בחודש 12/05, אלא להיפך, מהרישום בחודש 12/05 עולה, כי בחודש 11/05 הועבר סכום כפול לחשבונו של העובד הזר בתאילנד, כשהסכום שהועבר כלל גם את חודש 12/05.

המפקח וקנין לא טרח לבדוק העברת כספים בחודש 1/06 בשכרו של העובד הזר וגם לא בחודש 9/05, במטרה לבדוק מה היה הסכום הקבוע שנהג העובד הזר להעביר לחשבונו בתאילנד. התנהלות זו מעוררת תמיהה.

28. בנסיבות אלה אני קובעת, כי לא ניתן להסתמך על שלושת המסמכים ב-ת/3, על מנת לקבוע כי הנאשם לא שילם את שכר המינימום לעובד הזר בחודשים נובמבר-דצמבר 2005, כי כאמור, העובד הזר לא נחקר כלל ורב כאן הנסתר על הגלוי.

29. בישיבת בית הדין ביום 21/10/12 הוגשו לבית הדין שורת מסמכים באמצעות המפקח, מר שמעון קימה, וביניהם המסמכים ת/8 ו-ת/12.

30. במסמך ת/8 כתב המפקח, מר שמעון קימה, בסיכום תיק החקירה:

"מסקנות והמלצות:

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.ג. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז

בהסתמך על תלושי השכר ועדות המעסיק, שאמר שהעובד עבד בכל אחד מהחודשים 10-11-12/05 – שמונה שעות נטו ואילו בתלושי השכר לחודשים אלה לא שילם יותר מ-186 שעות. בחודש 10/05 לא ניתן לאמת כמה ימים בדיוק עבד העובד."

31. על פי החישוב שערך המפקח קימה ביום 13/12/06 (ראה מסמך ת/9), הוא קבע, כי על פי עדות הנאש :

"העובד עבד שמונה שעות נטו. לכן בחישוב הימים בהם עבד העובד בכל אחד מהחודשים הנ"ל, 11-12/05, ללא שבתות, 26 ימים כפול 8 שעות עבודה נטו ביום. סך הכל = 208 שעות והוא שילם פחות משכר המינימום."

כן קבע המפקח קימה, כי ביחס לחודש 10/05 לא ניתן לקבוע כמה ימים עבד העובד הזר, כי באותו החודש היו חגים וכי "יכול להיות שהעובד לא עבד חודש מלא".

32. במסמך ת/10 קבע המפקח קימה, כי בחודשים 11-12/05 עבד העובד הזר 208 שעות בכל חודש, ומאחר והנאשם שילם לעובד רק 3,335 ₪ בגין שעות העבודה הנ"ל במקום הסך של 3,729 ₪ - לכן נוצר פער של 394 ₪ שעל הנאשם היה לשלם לעובד בכל אחד מהחודשים הללו.

33. כן ציין המפקח קימה במסמך ת/9, שבו התייחס למסמך ת/12, שהינו רישום שעות עבודה של העובד הזר שנעשה בכתב ידו של העובד הנ"ל, בזו הלשון :

"לא נלקח בחשבון דף הנוכחות שהעובד מסר מכיוון ויתכן והוא עבד במקום עבודה נוסף, וכי גם המעסיק אמר שלא עבד בשבתות".

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז נגד [REDACTED]

34. מסמך ת/12 הוגש כאמור על ידי המפקח קימה לבית הדין, על מנת שישמש כראיה וזאת למרות התנגדות ב"כ הנאשם. התרתי את הגשת המסמך וציינתי במפורש שאתייחס למשקל הראייתי של המסמך הנ"ל.

35. מעיון במסמך הנ"ל מתברר כדלקמן:
במסמך הנ"ל קיים רישום של כל ימי העבודה בחודש דצמבר 2005, כאשר רק בימים מסוימים עבד כביכול העובד שעות נוספות וכן קיים רישום שוטף, לפיו עבד העובד בכל ימות החודש, כלומר 31 ימים ברציפות.

בנוסף, עולה מהרישום הנ"ל, כי היו ימים שבהם עבד העובד הזר שעות ספורות בלבד, לעומת ימים שבהם עבד גם שעות נוספות. כך, למשל, בתאריכים: 1/12, 5/12, 8/12, 12/12, 15/12, 19/12, 22/12, 26/12 ו-29/12 – עבד העובד הזר שמונה שעות בתוספת שעתיים נוספות. בשאר הימים של אותו החודש קיים רישום על העובד על שלוש שעות עבודה, חמש שעות עבודה, שעתיים וכו', שכלל לא ברור, האם מדובר בעבודה אצל הנאשם או בעבודה אצל אנשים אחרים באותו מושב, כי על פי עדות הנאשם עצמו, הוא לא נהג להעסיק את העובד הזר בימי שבתות, למשל.

גם כאן, אילו טרח המפקח וקנין לגבות עדות מהעובד הזר ולא להסתפק רק במסמך ת/12 ביחס לרישומים שלו בגין שעות העבודה, אזי "התעלומה" היתה זוכה לתשובה הולמת מהעובד ולא נשארת בגדר תעלומה בלבד...

36. ממסמך ת/12 לא ניתן לקבוע, כאמור, כמה ימים ושעות עבד העובד הזר בפועל אצל הנאשם, אך כן ניתן לקבוע, בהסתמך על רישומי העובד במסמך ת/12, כי קיים ספק סביר, אם אכן עבד העובד הנ"ל 186 שעות בחודש 12/05 אצל הנאשם.

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.י. משרד התמ"ת מחלקה משפטית-עו"ז נ' פורטנוי חיים

37. מהספקות הקיימות ביחס להיקף העבודה של העובד הזר בחודשים 10/05 ו-12/05, מתעורר גם ספק ממשי לגבי היקף העבודה של העובד הנ"ל במהלך חודש 11/05. לא הובאה בפני ראיה פוזיטיבית מטעם המאשימה, כי במהלך חודש 11/05 עבד העובד בפועל 208 שעות אצל הנאשם ולא במקומות עבודה נוספים.

38. המאשימה התבססה על חקירת הנאשם תחת אזהרה על ידי המפקח קימה ביום 21/11/06 (ראה מסמך ת/6). מעדות הנאשם עולה, כי מתכונת העבודה הקבועה היתה שישה ימים בשבוע, מהשעה 07:00 עד השעה 16:00, עם שעת הפסקת אוכל בצהריים. יחד עם זאת, הדגיש הנאשם, כי העובד בדרך כלל לא עבד שעות נוספות, והיו גם ימים שהעובד החסיר שעות עבודה, אשר לא נוכו משכרו, כך שהשעות התקזזו. גם נקודה זו ניתן היה לבדוק בקלות רבה עם העובד הזר, אשר מפקחי הנתבעת לא סברו שצריך לחקור אותו.

יש להעיר, כי מסמך ת/12 יכול לאמת בנקודה זו דווקא את העדות של הנאשם, שהעובד הזר לא עבד יום עבודה מלא, אלא היו ימים שעבד פחות משעות העבודה הנדרשות.

39. מדברי הנאשם בחקירתו במסמך ת/6 ביום 21/11/06, ביחס לשעות העבודה של העובד הזר, לא ניתן להסיק בוודאות, כי במהלך חודש 11/05 אכן עבד העובד הזר 208 שעות עבודה, כטענת המאשימה. גם כאן הספק פועל לטובת הנאשם.

40. סיכומו של דבר, אני קובעת, כי מסכת הראיות של המאשימה בתיק זה לוקה בחסר, בלשון המעטה...

בית דין אזורי לעבודה בחיפה

ת"פ 174-08 מ.ג. משרד התמי"ת מחלקה משפטית-עו"ז [REDACTED]

הספק הסביר מבצבץ כמעט מכל ראיה ומסמך שהוגשו לבית הדין. לא נעשה כאן בירור עובדתי ויסודי על ידי המפקחים של המאשימה. המאשימה לא הרימה את נטל הראיה המוטל עליה.

41. בנסיבות אלה אני מזכה את הנאשם מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

42. הצדדים הסכימו, כי הכרעת הדין תשלח אליהם בדואר.

ניתנה היום, י"ג חשון תשע"ד, 17 אוקטובר 2013, בהעדר הצדדים

איטה קציר, סגנית נשיא

